

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
(МОЗ України)

вул. М.Грушевського, 7, м. Київ, 01601, тел. (044) 253-61-94, E-mail: moz@moz.gov.ua,
web: <http://www.moz.gov.ua>, код ЄДРПОУ 00012925

21.12.2015 № 05.02-08/Дз-1/10/3953-15/39929

На № Д 25/01 від 11.11.2015

Народному депутату України
Шурмі І. М.

01008, Україна, м. Київ, вул. М. Грушевського, 5,
а/с 408

Шановний Ігоре Михайловичу!

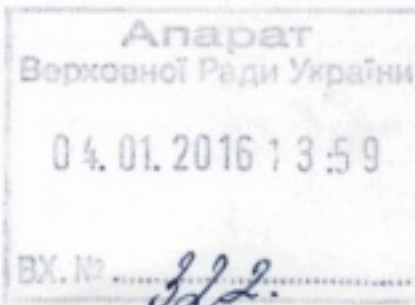
Міністерство охорони здоров'я України за дорученням Віце-прем'єр – міністра України – Міністра культури України В. Кириленка від 10.12.2015 № 48655/1/1-15 до листа Першого заступника Секретаря Ради національної безпеки і оборони України – О. Гладковського від 02.12.2015 р. № 3166/14-6-1-4 розглянуло Ваш депутатський запит від 11.11.2015 № Д 25/1, оголошений на засіданні Верховної Ради України 13 листопада 2015 року щодо профілактики інфекційних захворювань шляхом вакцинації та надсилає наступну інформацію, що додається.

Додаток: на 3 арк.

З повагою

Міністр

Олександр КВІТАШВІЛІ

У червні 2002 року у складі Європейського регіону України було сертифіковано як країну вільну від поліомієліту. Цього статусу було досягнуто успішною організацією комплексу заходів, основними з яких були:

досягнення та утримання високого (не менше 95 %) рівня охоплення профілактичними щепленнями, в т.ч. завдяки проведенню додаткової масової імунізації проти поліомієліту згідно з Розпорядженням Президента України від 26.06.1996 р. № 175/96 РП;

організацією проведення якісного епіднагляду за гострими в'ялими паралічами (ГВП) та дотримання певної кількості визначених ГВП, відповідно до розрахункового показника, рекомендованого ВООЗ.

Проте, починаючи з 2009 року, щорічно мало місце недофінансування Загальнодержавної програми імунопрофілактики, затвердженої Законом України «Про затвердження Загальнодержавної програми імунопрофілактики та захисту населення від інфекційних хвороб на 2009-2015 роки» № 1658-VI від 21.10.2009 року, у т.ч. в частині закупівлі медичних імунобіологічних препаратів та термоіндикаторних карток. А відсутність фінансування інших заходів, визначених Програмою, не дало змогу реалізувати в повному обсязі закладені в ній важливі напрями з імунопрофілактики.

Саме тому останніми роками рівень охоплення дитячих контингентів плановими профілактичними щепленнями, в т.ч. проти поліомієліту, є вкрай низьким і недостатнім для повного захисту населення країни від керованих інфекцій. Як приклад, показник охоплення вакцинацією проти поліомієліту дітей першого року життя складав: у 2009 р. – 80,6 %, 2010 р. – 57,3 %, 2011 р. – 54,3 %, 2012 р. – 73,7 %, 2013 р. – 72,0 %, у 2014 р. – 44,7 %, за 11 місяців 2015 року – 44,3%.

У результаті недостатнього охоплення дитячого населення профілактичними щепленнями виникла так звана «накопичена» потреба у вакцинації, тобто, в країні було сформовано прошарок неімунізованих дітей, що потребують обов'язкової вакцинації згідно з національним Календарем щеплень, та загроза виникнення спалаху вакцинокерованих інфекційних захворювань.

Ситуація щодо низьких рівнів охоплення проти поліомієліту призвела до можливості циркуляції в Україні вакциноспорідненого вірусу поліомієліту типу 1, який було виявлено у Закарпатській області наприкінці серпня цього року та підтверджено референс-лабораторією ВООЗ та CDC (Atlanta, США), що відповідно до міжнародних стандартів і класифікації ВООЗ визначається як спалах поліомієліту.

Важливо відмітити, що ускладнення епідемічної ситуації в Україні, пов'язане зі спалахом поліомієліту, поставило під загрозу одночасно і здоров'я всіх нещеплених від цього захворювання дітей, і збереження статусу країни вільної від поліомієліту. Ця ситуація є загальнодержавною проблемою та безпосередньо торкається національної безпеки країни, про що було зазначено в листі Президента України на ім'я Прем'єр – міністра України від 07.09.2015 № 1-1/688.

Разом з тим Україна, маючи статус країни вільної від поліомієліту та країни-члена ВООЗ, підписалась та зобов'язалася дотримуватися Міжнародних медико-санітарних правил 2005 р. (ММСП).

Згідно з ММСП країнам-членам слід на державному рівні неухильно дотримуватися відповідних правил при виникненні інфекційних хвороб, у т.ч. щодо ліквідації спалаху поліомієліту.

Базуючись на офіційно отриманій інформації, Міністром охорони здоров'я України на національному рівні 01 вересня 2015 року оголошено про спалах поліомієліту в країні.

Невідкладно, наказом МОЗ України від 11.09.2015 № 590 «Про утворення оперативного штабу Міністерства охорони здоров'я України з попередження циркуляції вакциноспоріднених поліовірусів» створено та затверджено склад Оперативного штабу Міністерства охорони здоров'я України з попередження циркуляції вакциноспоріднених поліовірусів.

За результатами засідань Штабу, враховуючи, що спалах поліомієліту має загальнодержавне значення та на виконання доручення Прем'єр-міністра України А. Яценюка, МОЗ України спільно з Держсанепідслужбою України підготовлено та внесено на затвердження Уряду проект розпорядження Кабінету Міністрів України «Про затвердження плану заходів з проведення в Україні додаткової турової імунізації населення проти поліомієліту на 2015 рік». Проте, Урядом не було схвалено цей проект та протокольним рішенням засідання КМУ від 8 жовтня 2015 року № 109 МОЗ України було доручено МОЗ затвердити в установленому порядку відповідний план заходів щодо імунізації населення від поліомієліту та інших інфекційних хвороб..

З метою невідкладного вжиття відповідних заходів у відповідь на спалах поліомієліту, МОЗ України було підготовлено наказ від 09.10.2015 № 671 «Про затвердження плану заходів Міністерства охорони здоров'я України щодо імунізації населення від поліомієліту на 2015 рік». Інших нормативних документів на рівні Верховної Ради України, Ради Національної Безпеки України та Уряду прийнято не було.

Згідно з міжнародним досвідом та стандартами щодо відповіді на спалах поліомієліту, прийнято рішення провести в Україні 3 раунди додаткової вакцинації від поліомієліту. Два раунди - дітям віком від 2 місяців до 6 років (5 років, 11 місяців, 29 днів). Третій - розширений тур, із залученням дітей віком від 2 місяців до 10 років (9 років, 11 місяців, 29 днів). Станом на сьогодні в Україні проведено вже 2 раунди додаткової вакцинації та щеплено близько 75 % дітей з цільової групи, які потребували щеплень.

В той же час, з метою оцінки якості вжитих країною заходів у відповідь на спалах поліомієліту, з 09.12.2015 року в Україні проводила роботу моніторингова група за участі представників ВООЗ, Дитячого фонду ООН (ЮНІСЕФ), CDC (США), Європейського Сертифікаційного комітету. За результатами цієї оцінки буде прийнято рішення щодо подальшого збереження статусу країни вільної від поліомієліту. Скасування такого статусу несе вкрай негативні наслідки, як для країни зокрема, так і для країн Європейського регіону в цілому.

Попередній висновок, який було надано моніторинговою групою 19 грудня 2015 року щодо адекватних дій на рівні держави, направлених на ліквідацію спалаху поліомієліту, були оцінені як недостатні.

Одними з основних причин такої ситуації названо:

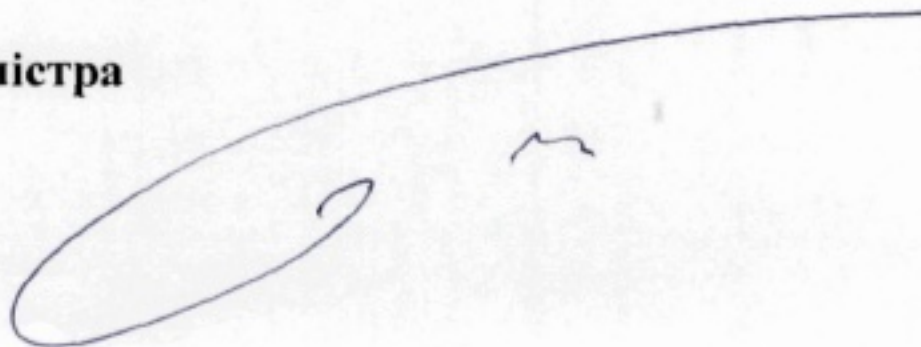
постійні публікації упереджених, неперевірених антивакцинальних матеріалів в ЗМІ та відповідних сюжетів на національних каналах щодо використання самої вакцини проти поліомієліту та «наслідків» після її застосування;

відсутність державної підтримки щодо реалізації заходів у відповідь на спалах поліомієліту в країні.

Зважаючи на важливість проблеми ліквідації циркуляції вакциноспоріднених поліовірусів в Україні, МОЗ підтримує пропозицію щодо винесення цього питання на розгляд Ради Національної безпеки і оборони України.

Заступник Міністра

Ігор ПЕРЕГІНЕЦЬ

A large, stylized handwritten signature in blue ink, spanning across the signature line. It begins with a large loop on the left and ends with a horizontal stroke on the right.